

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». — Dante.

Los Jochs Florals de Barcelona

EL SALÓ

Lo diumenge prop passat, desde molt abans de l'hora anunciada per la celebració de la festa, ja la sala de la Llotja estava atestada de gent, afanyosa de conèixer las poesias premiadas.

El local presentava l'aspecte de tots els anys. Las columnas estavan cobertas de flors a la seva base y enroscadas de dalt a baix per hermosas garlandas de ramatge y flors. Arreu penjavan estandarts y banderas, tapissos y domassos de tots colors, que produian un efecte pintoresch y hermosissim.

La llum velada que entrava pels finestrals donava als objectes y a tot el gran saló, un cert tint misteriós plé d'atractiu.

L'animació entre el públich era gran desde la primera hora, entrant la gent a Llotja en veritable riuada y invadint tots els àmbits del saló, fins a tirar-se materialment sobre las taulas dels representants de la premsa.

Mentres tant, la Banda municipal, al pati del edifici, tocava la sinfonia del mestre Ribera sobre motius catalans, omplint l'espai ab las hermosas y enciseras notas dels cants populars de la nostra terra.

Finalment, cap a la vora de dos quarts de duas, han fet el Consistori y el seu acompanyament l'entrada al Saló, ressonant allavors un llarch y entusiástich picament de mans, entre el que 's sentian viscas a Catalunya y a n' en Pi y Margall.

Al ocupar aquet la presidencia, els aplaudiments y aclamacions, que havian comensat a minvar, s'han reproduit ab més forsa.

DISCURS DEN PI

Oberta la festa, s'ha avansat pera llegir el discurs del senyor Pi y Margall, el distingit orador y juriscònsult senyor Vallés y Ribot.

El discurs del senyor Pi y Margall comensa ab frases d'agraïment y de goig per haver recaygut en ell el nomenament de president dels Jochs Florals.

Aixó, diu el senyor Pi, ha fet reviure el temps de la meva juvenesa, quan, estudiant encara, no coneixia altra terra que la de la meva patria Catalunya, quan me delitava contemplantne 'ls seus monuments, tan ben estudiats per

en Piferrer en la seva obra: «Récueros y bellezas de España».

Recorda que a la mort den Piferrer, ell va ser el continuador d'aquella obra, afirmant de passada que may, fins quan s'ha vist més embrancat en el món de la politica, ha deixat de sentir un amor ben ferm per las llettras y las arts.

Tot seguit relata el desvetllament literari de Catalunya, promogut per en Rubió y Ors, al entonar els seus cants en llengua catalana, quan encara tothom se servia exclusivament del castellà. «La grana sembrada allavoras, diu, ha donat tardans però abundosos fruyts».

Esmenta la fundació dels Jochs Florals y fa notar el fet de que abans del nostre Renaixement no havia despuntat a Castella cap astre de primera magnitud en el cel de la poesia. En cambi, la creació dels Jochs Florals n'ha produït tot un estol a Catalunya.

L'amor a la llengua encomana l'amor a la terra, diu el senyor Pi. La nova direcció de la literatura va imprimir una nova direcció a la politica. Si abans haviam viscut deslligats de tot jou, ¿perqué no hem de disfrutar ara de las llibertats que teniam ab els reys d'Aragó y fins de Castella?

Aquet rasonament va impulsar a bona part del jovent de l'epoca evocada pel senyor Pi las aspiracions que, com diu en son discurs, varen ser las que varen impulsar la renaixensa del Federalisme, del Catalanisme y del Regionalisme.

Tots, afegeix el senyor Pi, aspirém ab llenguas variants als ideals mateixos. Tots volém la llengua de cada regió, de cada nacionalitat com a llengua oficial dintre de la mateixa. Tots volém que 'ls magistrats y jutges siguin fills de la terra ahont han d'administrar justicia. Tots volém que aquesta s'administri a casa mateix. Tots volém Cortes pera constituir drets y tributs per la vida y progrés de Catalunya. «Aixó voliam y aixó volém!» exclama el senyor Pi: «y no ho volém exclusivament pera nosaltres; ho volém per tothom. No som tots federals y republicans pero perseguim un fi comú. Si 'l logressim, las regions avansadas, trayent més profit de la seva vida propia, avensarian més. En cambi las regions endarreridas s'animarian ab l'exemple. Totas las que ara forman l'Estat Espanyol son dignas de ser autónomas, pero cap potser com Catalunya, la que té una llengua propia, una literatura propia, unas lleys y unas costúms que li donan fesomia propia.»

Després d'aquestas frases, compara el senyor Pi las llenguas castellana y catalana, esmentant la dolsor de la primera y la energia, la virilitat, la concisió y la precisió de la nostra. Ademés, diu, el caràcter de las duas literaturas es també diferent. La nostra literatura es característica: cantas nostras montanyas, el Montserrat, el Canigó, el Montseny. L'enfonsament de *L'Atlántida* li dona tema pera un gran poema. El tema: «Patria, Fé y Amor», li inspira cants dolsos é enérgichs, aspres ó mans que donan una mostra patent de la ductilitat de la llengua catalana.

També fa esment el senyor Pi, de las novelas y els dramas y els poemas traduïts y admirats fora Catalunya, acabant las sevas consideracions literarias ab un paralel entre duas figuras legendaris: D. Juan Tenorio y el Comte d'Aranda. El primer, el que perteneix a Castella, es alegre y variable; el segon, el que perteneix a Catalunya, es fort, tétritch y feréstech. Per aixó aquet no encaixaria bé ab l'estil florit castellà, plé d'imatges y frases llampants, impropias pera fer arrelar cap idea.

Totseguit s'extén el senyor Pi en examinar l'esperit de las lleys peculiars que 'ns regeixen ja fa sigles a Catalunya, tendint totas a la conservació de la familia y per consegüent a la formació del caracter peculiar de la nostra terra, que, sen de natural pobra, ha conseguit ferse rica, gracias al esperit práctic dels seus fills, tots aymants del treball. Y ja es sabut que l'amor al treball es la primera condició de la riquesa dels pobles».

El senyor Pi escriu en gran justesa y brillantor la Catalunya treballadora y industriosa, sense oblidarse de fer esment de la seva vida artística y de las eminentes personalitats que ha engendrat.

«Si aixó es Catalunya, sota el jou de la Centralisació, ¿qué sería la Catalunya autònoma?» pregunta el senyor Pi.

Y ell mateix se fa la resposta, pintant lo que serém si conseguim el triomf dels nostres ideals.

Si aquet triomf arribés, «Catalunya podria aixecarse a las alsarias hont la cridan la seva forsa y el seu treball».

Finalment després de fer algunas consideracions sobre la manera d'entendre l'amor a las regions que forman l'Espanya d'anys, glosa el lema dels Jochs Florals, dedicant hermosas freses a cada un dels tres punts qu'enclou: *Patria, Fides, Amor*.

El discurs del senyor Pi ha estat inte-

romptut diferents vegades pels aplaudiments del públich, han ressonat ab més forsa que may al acabarne el senyor Vallés y Ribot la lectura. Igualment que al presentarse al saló el senyor Pi, han ressonat també alguns viscas.

ELS PREMIS

Tot seguit el secretari del Consistori, senyor Villaregut, ha llegit el Veredicté, dedicant un recort als catalans de valua morts durant l'any, que han sigut el Bisbe Morgades, En Soler y Rovirosa, l'Artur Onona, el felibre Félix Gras, en Victor Balaguer, l'escultor Aleu, En Joan Sitjar, En Jaume Ramon y altres.

Abans de descloures els plechs que conténian els noms dels autors premiats y pera honrar la memoria del primer Mestre en Gay Saber don Victor Balaguer, ha estat llegida la seva poesia «Patria» per don Manel Rocamora.

Tot seguit ha comensat l'obertura dels plechs, resultant ser l'autor de la poesia «El comte Gari», premiada ab la Folr natural, don Anicet Pagés de Puig, Impossibilitat l'autor d'assistir a la festa, ha delegat, pera que 'l representés, al eminent poeta Francesch Mateu, que ha recullit pera Reyna de la festa a la senyora marquesa de Puerto Nuevo.

Un cop ha hagut ocupat aquesta situació d'honor, al que ha sigut acompanyada per en Francesch Mateu y pels membres del Consistori senyors Torres y Reyató y Trullol y Planas als acorts de la marxa de Juan II, el senyor Blanch ha comensat la lectura de la poesia, que ha estat rebuda ab llarchs picaments de mans.

Els accésits a la flor natural han sigut adjudicats en la següent forma.

Primer: «Las neus a montanya», poesia de don Antoni Bori y Fontestá.

Segon: «Els Rossinyols del Montserrat», de don Antoni Bori y Fontestá.

Terçer: «Urbemania», de donya Dolors Moncerdá de Maciá. Per tractarse de la poesia d'una senyora, el Consistori, ab tot y haverli consedit accésit, n'ha ordenat la lectura, que ha sigut coronada ab llarchs aplaudiments.

El premi de patria, ó sigui l'Englantina d'or y d'argent, s'ha concenit a la poesia «Patria», que du per lema: «Sols sen té una» y de la que n'ha resultat autor don Claudi Omar y Barrera. Llegida pel mateix autor, ha despertat forts aplaudiments y aclamacions, haventse hagut de repetir la lectura.

A n' aquet premi s'han concedit els tres accésits següents:

Primer: «Gent nova», de don Antoni Bori y Fontestá. A petició de la concu-

rrència també estat llegida la poesia del senyor Bori.

Segon: «Barcos que passen», de don Frederich Rahola.

Tercer: «Impresions», de don Antón Busquets y Pousets.

La «Viola d' or y d' argent» ha estat concedida á don Pere Palau González de Quijano per la seva composició «Anima enamorada», que ha sigut llegida pel senyor Blanch, sent coronada al final pel públich ab una salva d' aplaudiments.

S' han concedit tres accesits per l' ordre següent:

Primer: «Angels (retale)», original de don Adria Gual.

Segon: «La promesa de Jesús», de don Manel Rocamora.

Tercer: «El plech de l' órfana», de donya Dolors Moncendá de Maciá. També aquesta poesia ha segut llegida, provocant en el públich sentidas manifestacions de goig.

Els demés premis y accesits han sigut adjudicats en la següent forma:

Premi de prosa: No s' adjudica.

Accésit primer: «Bullanga», de don Enrich de Fuentes.

Accésit segon: «Llantia que s' apaga», de don Pere de Maldar, (Joseph Carner).

Premi ofert per l' Ajuntament de Reus: «Las fonts del Llobregat», de don Antoni Bori y Fontestá. (Aquesta poesia ha sigut llegida per don Joseph María Roca).

Premi ofert per l' Agrupació protectora de l' Ensenyansa: «El Vertigal», de don Antoni Bori y Fontestá.

Els demés premis han quedat deserts ó sense adjudicar.

L' acte ha acabat ab la lectura feta per don Bonaventura Bassagoda, d' un hermos discurs de gracias den Emili Vilanova, que es complau en evocar en el seu treball alguns recorts de la seva juvenesa relacionats ab la festa dels Jochs Florals.

Finalment, al devallar del cadafach la comitiva oficial y el Consistori ab el Cos d' adjunts, han resonat nous viscas y el públich en massa ha anat aixint del local, boy cantant «Els Segadors», quinas notas ressonant solemnes sota las altras voltas del gran saló, produían un efecte commovedor y superb.

(De La Veu de Catalunya).

La circular del nostre Prelat

Perque alguns senyors bisbes entre els que figura el nostre, han donat als seus fidels regles sabies y segures pera la emisió del vot en les vinents eleccions, á diputats y senadors, no poch dels rotatius, han soltat la especie sensacional de que el ministre senyor Moret buscaba pesigolles als Prelats, als que suposa per aquell fet, extralimitats de sons debers pastorals. ¡Pobres noys y qu' en van d' equivocats!; estém segur que ni en Moret ni en Sagasta ni tot el consell de ministres reunit, podran, per més que si cansen, extraure el tant de culpa que s' pugui enclore en los prudents avisos dels bisbes, tots ells encaminats á marcar als seus diocesans católics, y hasta als homés purament de bon sentit, entre

el que descolla l' instint de conservació, lo cami segur pera que no caiguen en lo pecat polítich-religiós, de donar lo seu vot á quatre plagues sense religió, ni rey ni roch, que investits del carrech de diputats ó senadors están disposats á fer més mal qu' una pedregada en el camp del catolicisme, de l' economia y de la moralitat social. Segurs estem de que 'ls caps de colla que maneguen lo cubilet electoral no s' atreviran á posar la ma en l' assumpto al quin volen portarlos *los rotatios de la prensa*, so pena de passar per el més espantós ridicul, al que 'ls conduiria quelcom alcaldada envers del Episcopat.

De totes maneres, com que no ens dolen pinyores y som católics de debo y de manera alguna fidels acomodatisis, aplaudim la franca, lleal y cristiana actitud de nostre benvolgut Prelat, y posem sobre nostre cap lo ben pensat document de referencia, y *caiga quien caiga*.

Dertusa.

Tortosa, Maig de 1901.

AL MES DE MAIG

Oh mes de foll' tendreça,
D' incomparable amor,
Que per ta gran riquesa
N' ets joya del Criador.
Oh mes tendra rialla
D' un angel qu' es al cel,
Que pera tu devalla
A omplir lo mon de mel.
Oh mes que atognessat
Ets, com la tendra infancia,
Fes donchs qu' ab ta fragància
No senti l' inmund flat.
Oh mes de gran consol,
Oh mes de gran fol·lia,
Pels devots de Maria,
D' aqueix angelich Sol.
Oh mes qu' en la boscuria
Ens donas ton encant,
Anant bullanguejant
D' aucells á la canturia.
Oh mes qu' ab ton arrux
Caigut de les brometes,
Adornas les floretes,
Donsells, violes, marduix.
Oh mes quina alborada
Surgida al bon mati,
Riu com lo serafi
De la Patria anyorada.
Sols sortisses voldria,
Quan jo marxe del mon,
Deixant mon cos al fon
Perque fosses ma guia.
Allavors mon esprit
Lliure de tal dalera,
Veuria falaguera
La Verge fit á fit.
No vull veurer la gloria
Ni afalechs d' aqueix mon,
Que com lo fim se fon,
Deixantne trista historia.
No vull qu' escarressat
Me trobe en eix fondal
D' un mon que tant malvat
Tan sols pot dar-me 'l mal.
Vull que net d' eix honor
Tant brut, endiumentjat,
Ab gales d' eix mes grat
Vos veige Astre de amor.
Y si are aqui os vetg
Quan prop de mi l' au vola
Y ab lo dolz balandretj

De la blava viola,
Allavors vos veuré,
Tot foll, tot esllanguit,
Quan ab Vos pujaré
Cap al Cel enriquit.

Angel Català.

ID·LI D' UN ORFE

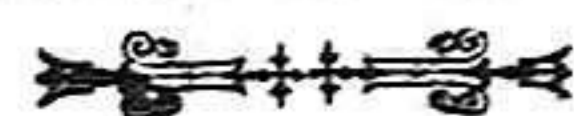
Lo Janató es sol, ben sol, ningú l' estima. Fa tres setmanas que l' estel de son amor va pòndres pera no tornarli á brillar may més; morí sa mare ja viuda y sos oncles no varen pas compadirse de sa tendra edat entelada per tal pèrdia, sino que, enloch de ferlo continuar á la escola, 'l llogaren per bover á Mas-Feliu; perque, varen dirse ells: «Te nou anys y aquesta feyna prou que la pot fer, que no es pas feixuga.»

Mes jay! no saben qué es mal d' amor, no coneixen pas quant fa patir la anyoransa. L' orfanet al véures en una casa solitaria, com perduda al etzar al mitj d' una vall feréstega, desde quina no s' ovira sino una petita clapa de cel, s' hi troba desterrat; la nova estada li apar un somni, pero un somni que ab espinas de crudel realitat li torna á obrir las feridas de son cor. En la masia tot se li presenta foraster; no més hi agnayta esferehit caras estranyas que no li somriuen y que si li fitan una mirada, no es certament amorosa y ni tantsols compassiva, sino filla de la més gran indiferencia. Aixó que veuen son ulls, ho comprén lo seu enteniment de nin, mentres que en son cor naix y s' ofega al ensemps un plany sugerit per sa dissort: «Soch orfe.»

Passan los jorns y la soletat de la boscuria contribuix á que 'l Janató senti més amarga que may la falta del afecte maternal. Son cor infantivol batega cada dia més fort al impuls de la anyoransa. Trasca d' esma per entre las pinedas ab la pensa fixa en l' objecte que son cor idolatra, se li mostra la fossa que va robarli y de tant en tant se desprenen de sas parpellas unas llágrimas que li creman sas galtonas y desclou 'ls llabis mormolant lo nom del amor perdut. ¡Pobret! Una quietut misteriosa respón als seus planys; y ell torna á repetir entre febreros singlots: «¡Mare! ¡mare!...» Los baylets de la masia, que l' acompanyan á la guarda del bestiar pera ensenyarli 'ls terminals, prou s' esmeran en aconhortarlo; mes, endebadas; puig que 'ls contesta per tota resposta: «Vosaltres teniu mare, y jo...» y torna á plorar sense consol.

¡Pobrissó! No troba en lloch una gota de balsam pera guarir las feridas que si las obri la pèrdia del ser estimat, la nova possessió del amor no més pot clourerlas; y aquet amor que frenéticament anhela, l' aperdut y no l' alcanza en la soletat de la boscuria... Es amunt, més amunt de la terra, en aquella clapa de cel que ovira... Per aixó sempre hi aguayta, migrantse de anyoransa: ell vol anarhi al cel, encara que primer hagi de morir-se, perque allá fruhirá eternament del amor y ab tal esperansa la mort no l' espanta.

Narcís de Vilaplana.

NOTICIES

Nostre Director senyor Mestre y Noé ha sigut nombrat Delegat de l' Assamblea que s' proposa celebrar á Tortosa la «Unio Catalanista».

Hora era ja que 'n nostra ciutat se sentis la veu autorisada dels més ilustres campions del catalanisme.
¡Catalunya y avant!

Felicitem de tot cor á nostre molt benvolgut senyor Bisbe per l' efecte que ha produhit, al bando contrari, la hermosissima *Circular* publicada ab motiu de les farses electorals.

Que 'l Senyor Moret s' enfandi, á nosaltres que 'ns importa? Mes temps fa que nosaltres estém enfadats ab tots ells.

Y ells.... xupen, fumen y escupinyen.

Segons se diumolt prompteseráabolit lo tren correu que procedent de Barcelona arriba á n' aquesta ciutat á les dotze. En cambi el tren de les dos de la nit portará cotxes de tercera classe, y entre dos y tres de la tarde passará un tren esprés en direcció á Valencia y Sevilla.

Les misses que 'l divendres se van celebrar en l' iglesia de San Blay en sufragi de l' ánima del que va ser nostre estimat amic y company D. Sineci Sabater, se vegeren molt concorregudas, lo qual demostrá l' afecte que 'l poble de Tortosa tenia al difunt.

De nou donem lo més sentit pésam á la distingida familia del mort.

A. C. S.

Lo dimars passat inaguaurá los paseos militars lo batalló de Luchana, d' aquesta plassa, anant á Bitem, y 'ls demés dies al Coll del Alba, y altres punts de la conca de Tortosa.

En la Exposició de Belles Arts de Madrid han obtingut premis tres tortosins: D. Victor Serveto y D. Joseph Serveto, per sas obres d' escultura y D. Joan Cardona per un quadro hermosissim.

Felicitem á tan carinyosos amichs y els hi desitjem nous triomfs en la carrera del Art.

Ha mort á Barcelona l' Ilm. senyor Marqués d' Alos y Llió.—D. L. H. P.

Nostre estimat confrare *La Veu de Ampurdá* de Figueras, ha publicat un notable número extraordinari dedicat á les Fires y Festes de la Santa Creu. Además de tres grabats representant la Rambla, l' historich castell y la vista general d' aquella població, aquet número conté varis treballs polítichs y literaris de conegats escriptors y poetes de la terra.

En lo tren del mitjdia del divendres va arribar á n' aquesta població D. Santiago Gascon, candidat á la Diputació á Corts per aquest districte.

No sabem si plorar ó riure.

Lo primer perque ja fa fastichs veurens tractats com á salvatjes Lo segon perque ja es prou atreviment volguer la representació d' un pahís, quin llenguatge, usos, necessitats y costums no coneix ni coneixerá.

Si s' aixequessin de les fosses ahont

jauhen aquella munió de tortosins il·lustres que redactaren l'immortal llibre de les *Costums*; si tornés, a la vida Joan d'Aldana; si vinguessin un'altra vegada al mon Garcia y Tió a cantar les glories de sa patria... ¿que farien?

De segur que 's moririen de vergonya.

Avuy comensará a n' aquesta ciutat la segona tanda de visites pera guanyar lo Sant Jubileu.

Les esmentades visites continuarán los dies 16, 26 y 27.

Dat lo fervor catòlich dels tortosins, d'esperar es que les processons se veurán molt concorregudes.

Aquesta setmana passada ha sigut visitada l'ermita de la verge de Mitj-Cami per alguns col·legis de noyes de Tortosa y sos arrabals.

Lo dijous li tocà al de la distingida professora D.ª Concepció Homedes, la qual acompanyada de la seva filla la discreta y il·lustrada jove Cinta Cristófol, juntament ab totes les discipules, sortiren a les sis del matí en direcció a la esmentada ermita.

Un cop arribats al santuari, oiren una Missa resada, que digué l'inspirat compositor, nostre company D. Eduard Torres, mestre de capella de la Santa Seu d' aquesta ciutat.

Después d' esmorsar s' organisaren algunes escursions pels voltans de l'ermita, arribant algunes fins a les montanyes del Coll del Alba.

Per la tarde aumentá la concurrència a Mitj-Cami, puig invitades anticipadament per les Professores, les families de les discipules y algunes altres persones, acabaren de donar animació ab sa presència a n' aquella festa íntima.

A mitjan tarde se van cantar los goigs a la Verge y les Aves maries, que foren magistralment executades, pel quarteto del Col·legi format per les simpàtiques y distingides senyoretas Vidal, Muria, y germanes Jardí, ab acompanyament de les demés alumnes.

A les vuit del vespre regressá l'espèdició, quedant tots los invitats molt satisfets de les atencions, que foren objecte per part de les professores, que demostraren una vegada més, fins ahont arriba lo seu desvetllament pera que les senyoretas qu' assisteixen al seu Col·legi, no 'ls falti cap de les comoditats y ratos d' esbarjo que en casi totes les escoles de primer orde, se porten a cap duran lo present mes de les flors.

Tot aquell que té necessitat de passar pel pont del Estat, no pot menos de tombar la cara per no veure 'l perill que corre la quitxalla que jugant s' enfila pels ferros, esposantse a caurer al riu ó quedar xafats contra 'l passadís del peonatje.

¿Per qué 'l senyor Alcalde no hi posa un vigilant?

Nostre estimat amic, l' ex-Diputat a Corts y eximi escriptor catalá D. Pere Anton Torres, fa dies que recorre 'ls pobles del districte de Roquetes, per ahont presenta la seva candidatura en front de la del senyor Lopez Puigcerver.

S' ha fet publich ab un edicte, que desde lo dia 14 al 21, se cobrará lo segon trimestre de la Contribució, en les oficines del carré de l' Estació.

Probablement la pesca del bou se prorrogará fins al dia primer del próxim mes de Juny.

L' il·lustrat notari d' aquesta ciutat D. Cándido Olesa y Mañá, ha establert lo seu despatx al carré de Sant Blay, número 2, pis principal.

Com anunciarem en nostre número ullim, lo diumenge prop-passat lo coro «La Tortosina» passá tot lo dia a l'ermita de Mitj-Cami, en la que 's celebrá una Missa cantada, qual part musical fou desempenyada per l' esmentat coro.

Per la tarde se cantaren a las Plassa, algunes pessas de nostra terra, que foren molt aplaudides y que 'ns demostraren que 'ls coristes de Tortosa, están a la mateixa altura que los demés de les altres poblacions de Catalunya.

Rebi lo seu directó, nostre amic D. Julian Domingo y tots los que formen «La Tortosina», la nostra enhorabona y no deixin d' estudiar pera gloria de Tortosa y orgull de nostra Catalunya.

Lo nunci, per mitj de pregó ha anunciat a n' aquesta ciutat la venda de caballs y matxos, procedents de la Companyia de Tranvies «La Catalana» de Barcelona.

Lo dimecres va arribar un pelotó de soldats, que procedents de Tarragona han fet lo viatge per jornades y que s' han incorporat a la guarnició de Tortosa.

S' han reunit en sessió los procuradors d' aquesta ciutat, al objecte de nombrar Degá en substitució del difunt D. Sinessi Sabater, recayent lo nomenament de interino a nom de D. Daniel Olesa.

Ab motiu dels desagradosos successos ocorreguts a Barcelona entre 'ls empleats vaguistas de tranvies, lo governador d' aquella provincia ha declinat lo mandó en las autoritats militars, las quals han proclamat la llei marcial.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 12, Sant Domingo de la Calzada —Dilluns, 13, Sant Pere Regalat.—Dimars, 14, Sant Bonifaci.—Dimecres, 15, Sant Isidro Llauredó. —Dijous, 16, ✠ LA ASCENSIÓ DEL SENYOR. —Divendres, 17, Sant Pascual Baylon. —Dissapte, 18, Sant Fèlix de Cantalici.

BATXILLERÍAS

FLORICULTURA FERROVIARIA

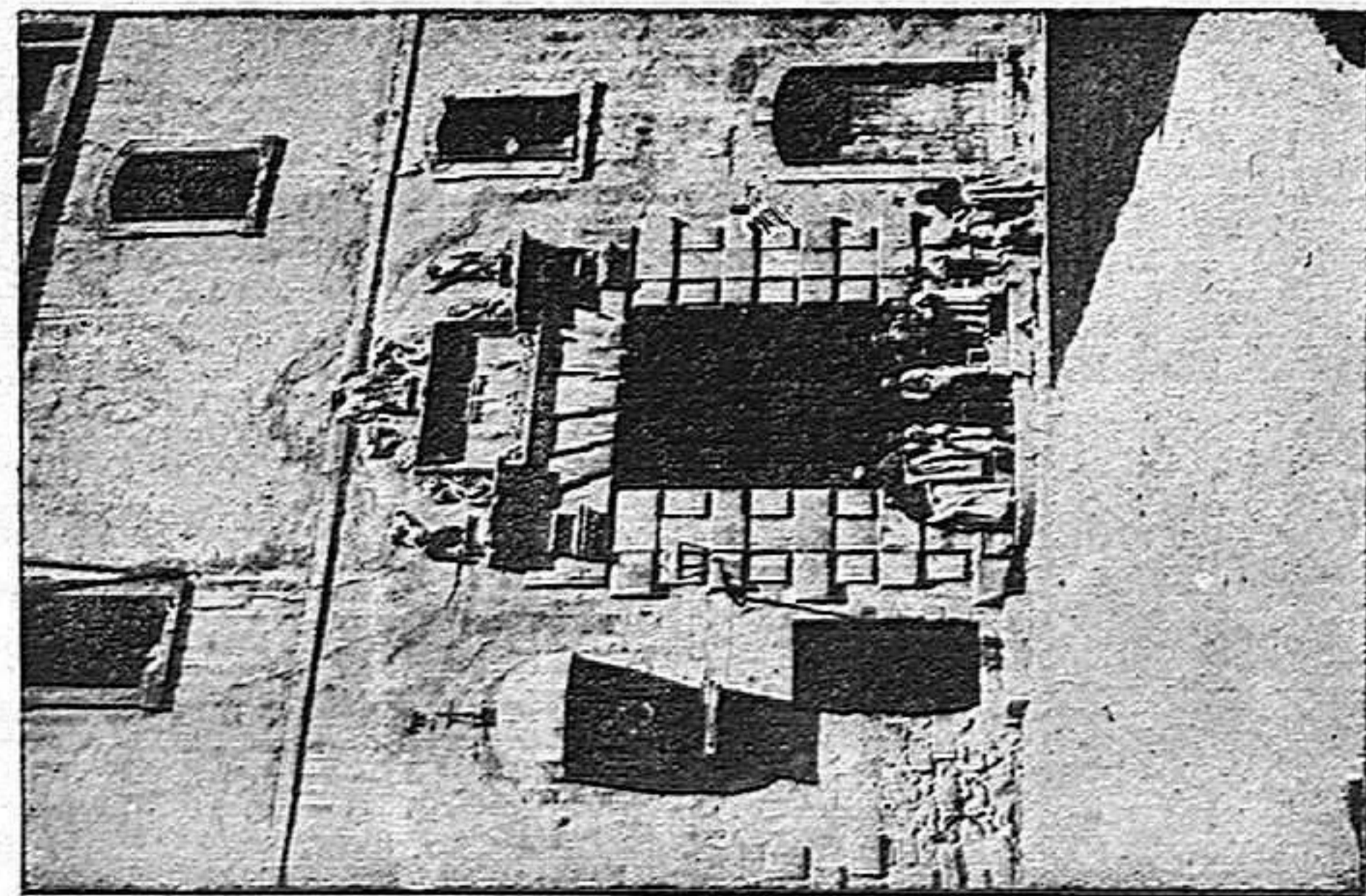
Las companyas ferroviarias americanas no saben com ferho pera satisfer als viatgers—ben diferent de lo que passa ab las d' Espanya, que sembla que no més barrinan la manera de fer odiós l' anar en ferrocarril.

Considerant las empresas dels Estats Units que res hi há més agradable que las flors, sobre tot pels que han de passar encofornats horas y horas dintre

PRESÓ DE TORTOSA

No pot reunir ni més pessimes condicions ni menos garanties de seguretat. Aquelet edifici era abans Convent dels P. P. Carmelites, de Tortosa.

No té res de bonich ni sa construcció cap detall notable que mereixi descriure's. La iglesia un poch espayosa, serveix avuy de magatzém de l' Arrendataria de tabacos.

HOSPITAL DE TORTOSA

d' un bagó la companyia Michigan Central Railroad ha disposat que a las principals estacions fossin distribuïts, a las viatjeras rams de flors naturals, tant si son joves com velles, lletjas com guapas, tant si van a segona com a primera. (Terceras no n' hi han).

A les estacions hont correspón fer la distribució de flors s' hi han instalat grans jardins al objecte de proporcionar-se las més fàcilment y més frescas.

El cultiu dels esmentats jardins està confiat a empleats intel·ligents en el ram, als qui s' recomana sobre tot el cultiu de flors estranyas y variadas, pera satisfèr els capritjos més exigents de las viatjeras.

Altres empleats tenen a càrrech seu fer la distribució de's rams, que dispositan, quan el tren para, a l' estació, «assobre la falda ó a las mans de cada senyora»—que aquestos son els termes que constan al reglament especial de «jardineria ferroviaria».

A l' estació de Niles, el jardí té una superfície de dos hectàreas, distribuïnt-se, per terme mitg, 350 rams de flors per dia.

Bé val més aixó que 'ls mals modos que s' istilan entre alguns empleats de las empreses ferroviarias de casa nostra.

Un Batxiller.

MAXIMAS Y CONSELLS

Si l' home aspira a viurer content en aqueix mon, li cal pera lograrho, que s' conformi ab sa sort.

Pera fugir del vici jo 't diré 'l bon camí; treballa tot lo dia y ves dejorn al llit.

Las doctrinas sectárias tenen la propietat d' inriquir als seus apóstols y embrutí als doctrinats.

No deixis per la tarde lo que al matí pots fer, que 'l secret d' ésser pobre está en malversá el temps.

Los plahers de la orgía passen com meteor, que, ben prompte apagantse, dexa l' espay més fosch.

Vetlla per la tevà honra més que pels teus caudals, puig l' honra, un cop perduda, no 's torna a recobrar.

Trits viu lo rich avaro en mitx dels seus tresors, que ab plata y or no 's compra l' legria del cor.

Si tens molta riquesa, tingas més caritat. ¡Ay del rich que s' olvida qu' es dels pobres germá!

Dels grans mals que l' enveja ocasiona en lo mon, n' es la primera victima lo cor del envejós.

Aprén dels que son sabis; parlá sols del que sabs, y en comers que no entengas no esposis tos caudals.

Lo poch parlá es prudencia, lo poch menjá es salut, y 'l menjá y parlá sempre liberalisme pur.

Lo teu amich més intim sia sempre 'l deber; per res del mon lo dexis, y ell te portará al cel.

Joan Dotras.

VARIETATS

PERQUE HO SÁPIGAS

T' he buscat a totes hores per la plassa y pel carré, y no m' han faltat a fe cent ullades temptadores, y no m' han faltat a fe cent perills que no 't diré.

Per mes y mes qu' he guaytat, no t' he sabut veure en lloch; potsé es que quan sabs hont soch, tiras per altre costat, potsé es que quan sabs hont soch te frisas porque no 'm moch.

Es que no has surtit encare de desde ahí dematí, ¿ó que has trencat de camí porque no 't vegés la cara? ¿ó que has trencat de camí per no haverm de veure a mi?

Donchs mira 't faig a saber qu' estich resolt y segú de donar l' amor a algú que 'm trobi al mitg del carrer; de donar l' amor algú... que 'm sembla que has de ser tu.

Joseph Serra y Campdelacreu.

PASSA-TEMPS

JEROGLIFICH COMPRIMIT

202

CHARADA RÁPIDA

La dos-prima dona llum; tercera part del cos; Tot capital europea.

INTRINGULIS

Ab aquestas dos vocals y tres consonants formar lo nom d' un carrer de Tortosa.

Les solucions al número próxim.

SOLUCIONS AL NUMERO ANTERIOR

Al jeroglifich. *Compás de puntas.*

Al acrostich: *BadaLona*

Mataró

Vallbona

Cornellá

Masnou

Ulldecona

Roquetas

Alella

CastellVell

Tortosa

Granollers

Cervélló

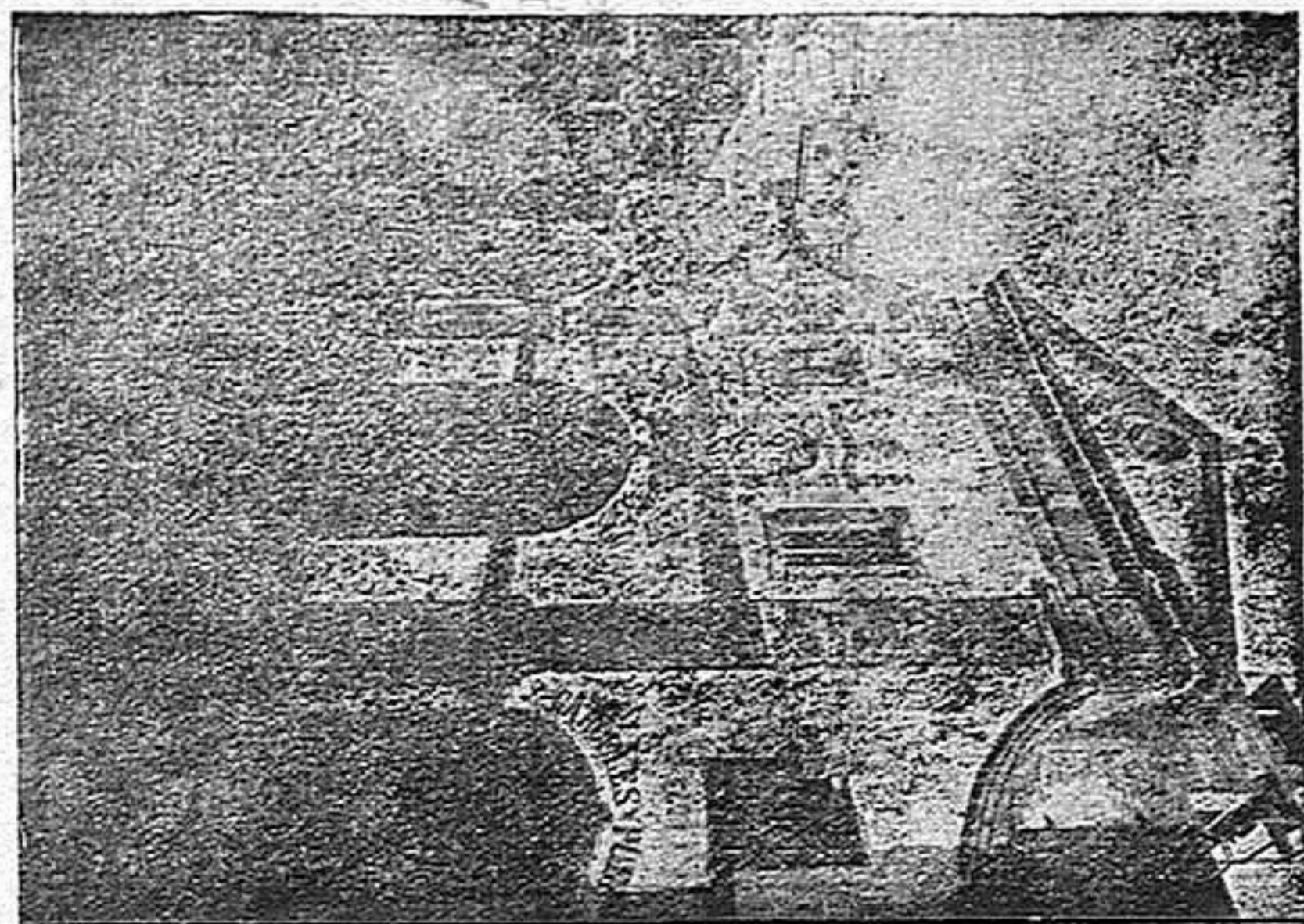
sarriá

A la conversa: *Alella.*

Manel Toga Munt.

Imp. de E. Cantero, San Blay. 34, Tortosa.

PRESO DE TORTOSA

A quer edifici, no obstant no lenir res de notable, atrau la mirada per son aspecte de grandiositat. Sa construcció es de darrers del sigle XVIII. L' interior es prou ventilat, lo suficient si aquest Hospital s' aixocqués a les *Esplanades*.

HOSPITAL DE TORTOSA

La portada acusa 'l gust de la major part dels edificis d' aquella época. Les figures del coronament son prou *passadores*.